

HANDLINGAR

till

sammanträdet

2017-04-24

**Landstingsstyrelsens förslag till
beslut skickas separat efter LSs
sammanträde 10 april**

Datum

2017-04-10

Ert datum

Beteckning/diarienum

Er beteckning

LANDSTINGSFULLMÄKTIGE

Fullmäktige sammanträder i Kristinehallen, Bergmästaregatan, Falun,
2017-04-24 med början kl 09.30 för behandling av i bilagda
föredragningslista upptagna ärenden.

Landstingsstyrelsens förslag beträffande årsredovisning, inklusive
sammanställd redovisning 2016, finns tillgängligt på Landstingshuset.

Bengt Lindström
Ordförande

2017-04-10

Delgives Fullmäktigeledamöter m fl

Fullmäktigesammanträdet i april 2017 i Falun

Måndag

2017-04-24

Kl 08.30 Kaffe

Kl 09.30 Fullmäktigesammanträdet öppnas

Carina Hagman, specialistsjukgymnast inom
Fysioterapiverksamheten på Falu lasarett och forskare,
forskar om dysfunktionell andning.

Ekonomidirektör Peter Hansson inleder ärendet
Bokslut och årsredovisning 2016 20 minuter

Kl 10.50 Paus

Kl 11.00 Kulturinslag: Film i Dalarna

Kl 13.00 Lunch

Kl 14.00 Förhandlingarna fortsätter

Kl 15.30 Kaffe

Kl 16.00 Förhandlingarna fortsätter

Kl 19.00 Förhandlingarna avslutas

LOKALER

Fullmäktigesammanträdet äger rum i Kristinehallen, Falun

Med tanke på att många personer är allergiska mot parfymdofter bör vi tänka på att inte använda parfymerade produkter då vi är på sammanträdet.

Trådlöst Internet (Wi-Fi) finns tillgängligt i lokalen – se instruktion i handlingarna.

Arvodesblanketten finns att skriva ut:

[www.ltdalarna.se/Politik/För politiker/Arvodesblankett och belopp/](http://www.ltdalarna.se/Politik/För_politiker/Arvodesblankett_och_belopp/) Arvodesblankett

Blanketten går också att fylla i där.

Vid frågor om arvodesblanketten – vänd dig i första hand till ditt partis politiske sekreterare

Kostpriser: Fullmäktigeledamöterna anger på rese- och arvodesräkningen antalet intagna måltider (lunch och kaffe). Avdrag sker vid utbetalningen enligt gällande taxa.

Falu kommuns priser: Lunch 82 kr och kaffe 28 kr

Internet: Dessa handlingar finns att tillgå på Landstinget Dalarnas hemsida www.ltdalarna.se. Sammanträdet sänds även via webb. Länk till sändningen publiceras inför sammanträdet på Landstinget Dalarnas hemsida.

Länk till kommunallagen: <http://www.notisum.se/pub/Doc.aspx?url=/rnp/sls/lag/19910900.htm>

Valkrets Falun

1 Mikael Rosén	(M)
2 Christer Carlsson	(M)
3 Kjell Gustafsson	(M)
4 Gunilla Franklin	(M)
5 Agneta Ängsås	(C)
6 Göte Persson	(C)
7 Svante Parsjö Tegnér	(L)
8 Katarina Gustavsson	(KD)
9 Inga-Britt Kronnäs	(S)
10 Kjell Persson	(S)
11 Suzanne Lazar	(S)
12 Per Helin	(S)
13 Tina Fagerström	(S)
14 Maja Gilbert Westholm	(V)
15 Daniel Svedin	(MP)
16 Madelene Vestin	(SD)
17 Johnny Larsson	(DSP)

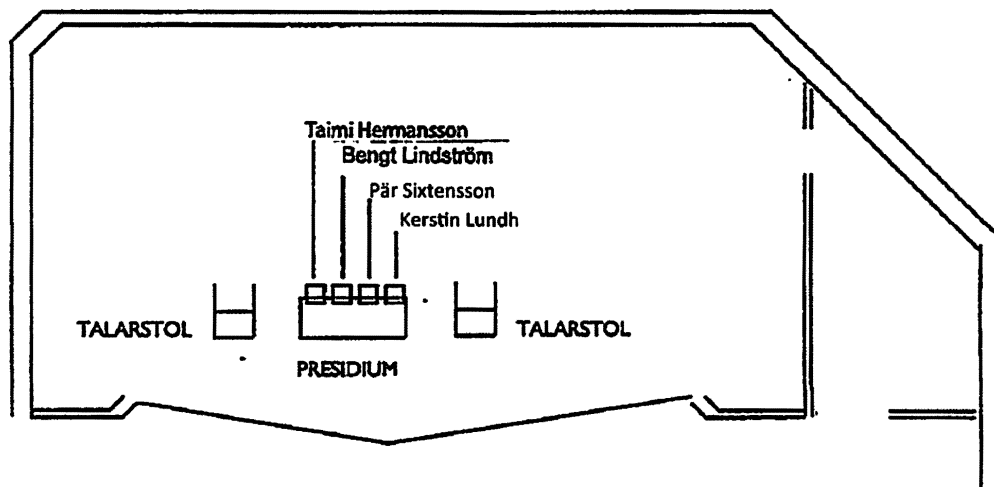
Valkrets Borlänge

18 Vello Öprus	(M)
19 Pär Sixtensson	(M)
20 Ulrik Bergman	(M)
21 Lena Reyier	(C)
22 Kristina Svensson	(S)
23 Bengt Lindström	(S)
24 Camilla Andersson	(S)
25 Per Morelius	(S)
26 Bertil Ström	(S)
27 Maud Nordfeldt Holmqvist	(V)
28 Mursal Isa	(MP)
29 Stefan Andersson	(SD)
30 Knut Scherman	(SD)

Valkrets Avesta/Hedemora/ Säter

31 Ulf Berg	(M)
32 Britt-Inger Remning	(M)
33 Gunilla Berglund	(C)
34 Owe Ahlinder	(C)
35 Bo Brännström	(L)
36 Per-Inge Nyberg	(S)
37 Agneta Andreasson-Bäck	(S)
38 Sören Aspgren	(S)
39 Lilian Palm	(S)
40 Jan Stagenmark	(S)
41 AnnBritt Grünewald	(S)
42 Kenneth Petersson	(V)
43 Jenny Nordahl	(SD)
44 Anna Hagwall	(-)
45 Björn Hammarskjöld	(DSP)

Placeringslista för Landstinget Dalarnas fullmäktigeledamöter valperioden 2014-10-15 — 2018-10-14

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	

Valkrets Ludvika/Smedjebacken

46 Håkan Frank	(M)
47 Håkan Berggren	(M)
48 Hans Gleimar	(M)
49 Göran Engström	(C)
50 Elin Norén	(S)
51 Ivan Eriksson	(S)
52 Anna-Lena Andersson	(S)
53 Ingemar Hellström	(S)
54 Cecilia Persson Ronsten	(V)
55 Kerstin Lundh	(MP)
56 Benny Rosengren	(SD)

Valkrets Gagnef/Leksand/Malung- Sälen/Rättvik/Vansbro

57 Charlotte Wiberg-Gudmundsson	(M)
58 Kerstin Marits	(M)
59 Stefan J Eriksson	(M)
60 Annika Simm-Eriksson	(C)
61 Pär Kindlund	(C)
62 Eva Jonasson	(L)
63 Torsten Larsson	(KD)
64 Britt-Marie Essell	(S)
65 Liv Lunde Andersson	(S)
66 Robert Hagström	(S)
67 Irene Homman	(S)
68 Nall Lars-Göran Andersson	(S)
69 Katrin Lohed Söderman	(V)
70	(MP)
71 Ann-Catrin Löfwenhamn	(-)
72 Lisbeth Mörk-Amnelius	(DSP)

Valkrets Mora/Orsa/Älvdalen

73 Gunilla Spjotgard	(M)
74 Christina Bröms	(C)
75 Maria Eriksson	(C)
76 Birgitta Sacrédeus	(KD)
77 Gunnar Barke	(S)
78 Bigitta Sohlberg	(S)
79 Maria Tapper	(S)
80 Per Göransson	(S)
81 Kajsa Fredholm	(V)
82 Roger Carlsson	(SD)
83 Ingvar "Nille" Niilimaa	(DSP)

Ledamöter i Landstingsfullmäktige

DEBATTREGLER ENLIG FULLMÄKTIGES ARBETSORDNING § 28

1. Huvudregel – 5 minuter för första anförandet, 3 minuter för följande anföranden

Som huvudregel gäller att ledamöterna i varje ärende kan begära ordet för ett första anförande som sträcker sig i maximalt 5 minuter. På de därpå följande anförandena gäller en tidsbegränsning om maximalt 3 minuter. På varje anförande, d v s oavsett om det är ett första eller senare anförande, finns möjlighet till ett replikskifte om 2 min per replik.

Syftet med att medge en längre talartid för första anförandet i varje ärende är att ge ledamöterna möjlighet att inledningsvis utveckla argumenten för sina ställningstaganden.

Dessa talarregler gäller också i tillämpliga delar när fullmäktige behandlar interpellationer och frågor.

2. Undantag – särskilda debatter

Vid särskilda debatter om t ex budget, mål och ramar, årsredovisning m.m. gäller en särskild talarordning. Debatten inleds med anföranden av en representant för varje parti (gruppledare eller annan av partiet utsedd ledamot). Talartiden dem emellan fördelas så att Landstingsstyrelsens ordförande får tala i maximalt 12 minuter, övriga i maximalt 6 minuter. Varje deltagare i den debatten får dessutom rätt till 2 repliker om 2 minuter att fritt disponera under gruppleddardebatten. Efter det att gruppleddardebatten avslutats träder huvudregeln in för den fortsatta debatten

Presidiet avgör för vilka ärenden den särskilda debattordningen ska tillämpas.

Förslag till talarordning när årsredovisningen debatteras: Gunnar Barke (S), Ulf Berg (M), Lena Reyier (C), Jenny Nordahl (SD), Maja Gilbert Westholm (V), Mursal Isa (MP), Lisbeth Mörk- Amnelius (DSP), Birgitta Sacrédeus (KD) och Bo Brännström (L).

HANDLEDNING FÖR VOTERINGSANLÄGGNING

Framför dig har du en fjärrkontroll med knappar för att begära **ORDET** och **REPLIK/GENMÅLE**, vid upprop/votering knapparna **JA/närvaro**, **NEJ** och **AVSTÅR**.

Med ett kort tryck på vald knapp registreras ditt val i anläggningens dator vilket bekräftas genom att den **gröna lampan ovanför Ordetknappen släcks**. Fjärrkontrollen behöver inte riktas mot presidiet för att signalen ska gå fram.

Vid upprop trycker ledamoten på knappen **JA** när namnet läses upp av sekreteraren.

Om du inte gör detta kommer panelen att bli låst för votering och talarlista.

Så snart aktuellt ärende visas kan **Ordet begäras**.

Replik kan bara begäras under det att någon håller ett anförande vilket visas på projektorduken.

Då anförandet är slut kan den som begärt replik få ordet. Begränsning av repliktid kan förekomma. Under en replik kan den som senast anförde begära genmäle genom att trycka på Replik-knappen.

Begränsning av antal repliker/genmälen kan förekomma.

Vid votering meddelar ordföranden när man kan avlägga sin röst genom att trycka på någon av knapparna **JA**, **NEJ** eller **AVSTÅR**. Har man röstat men vill ändra sig kan man göra detta genom att trycka på annan knapp så länge ordföranden inte förklarat voteringen avslutad.

Voteringsresultatet presenteras översiktligt via dataprojektor.

Vi använder inte reservationsknappen utan anmäl ev reservation muntligt.

Välkommen till Falu kommuns nya trådlösa gästnät

Från och med fredag 25 september öppnar IT-kontoret det nya gästnätet. Det innebär att "Karma-konton" samt biljetter ersätts med en modernare teknik.

Vi vänder oss till alla gäster, anställda, elever och partners som befinner sig i Bibliotek, Slättanläggningarna, Lugnetanläggningarna samt alla skolor.

FKGUEST visas som ett alternativt nätverk i de mobila enheterna

Bild 1 kommer att visas vid val av nätverket FKGUEST.

Bild 1

The screenshot shows the login interface for Falu kommun's guest network. At the top is a red header with the 'FALUN' logo. Below it, the title 'Falu kommuns gästnät' is centered. The text explains that customers, students, partners, or employees can log in with their account and password, while others can create a guest account. It provides an example of login credentials: 'Användarnamn: admfalun\aaa01' and 'Lösenord: lösenord'. There are input fields for 'Användarnamn / Username' and 'Lösenord / Password'. A red 'Logga in / Login' button is at the bottom, with a link to 'Skapa gästkonto / Create guest account' below it.

Är du redan kund, elev, partner eller anställd kan du logga in med ditt användarnamn och lösenord. Endast anställda loggar in enligt följande exempel "admfalun\aaa01".

I annat fall skapar du ett gästkonto genom att klicka på länken "skapa gästkonto" enligt nedan. Inloggningsuppgifter skickas via SMS och kräver alltså en mobiltelefon. Fyll i fälten enligt bild 2.

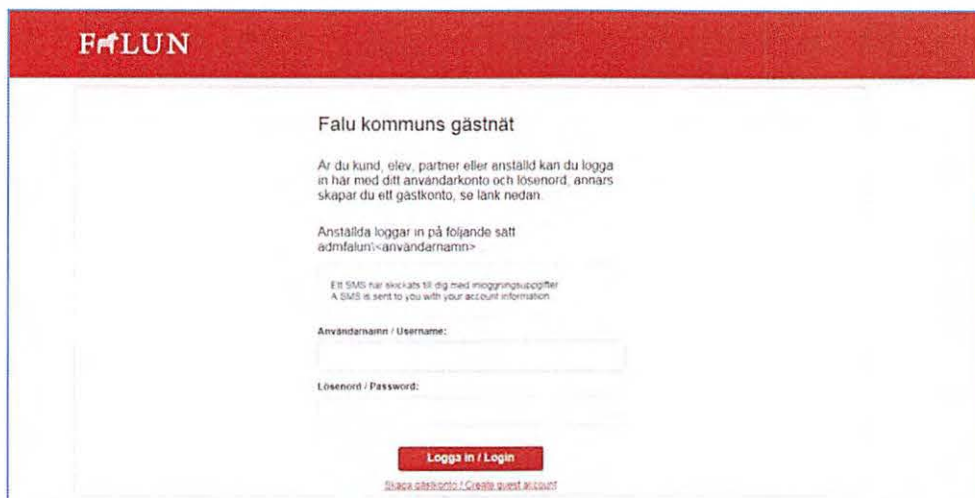
Bild 2

The screenshot shows the account creation interface for Falu kommun's guest network. At the top is a red header with the 'FALUN' logo. Below it, the title 'Skapa konto / Create account' is centered. The text explains that users should fill in the fields to create an account, which is valid for 24 hours. It provides instructions in Swedish and English. There are input fields for 'Förnamn / First name', 'Efternamn / Last name', and 'Mobilnummer / Mobile number'. At the bottom, there are two red buttons: 'Registrera / Register' and 'Avbryt / Cancel'.

När fälten är ifyllda och registrerade kommer ett SMS att skickas till dig med inloggningsuppgifter, enligt bild 3.

Bild 3

The screenshot shows a web page for 'Falu kommunens gästnät' (Falu kommun's guest network). At the top is a red header with the 'FALUN' logo. The main content area is white and contains the following text:

Falu kommunens gästnät

Är du kund, elev, partner eller anställd kan du logga in här med ditt användarkonto och lösenord, annars skapar du ett gästkonto, se länk nedan.

Anställda loggar in på följande sätt
admfalun:<användarnamn>

Ett SMS har skickats till dig med inloggningsuppgifter
A SMS is sent to you with your account information

Användarnamn / Username:

Lösenord / Password:

Logga in / Login

[Skapa gästkonto / Create guest account](#)

Lycka till

Serviceförvaltningen

IT-kontoret

FÖREDRAGNINGSLISTA
MED FÖRSLAG TILL BESLUT TILL
FULLMÄKTIGESAMMANTRÄDET
2017-04-24

Sammanträde i Landstingsfullmäktige

Tid: Måndag 24 april 2017 kl 9:30

Plats: Kristinehallen, Bergmästaregatan, Falun

Dessa handlingar finns att tillgå på Internet adress www.ltdalarna.se.**Innehållsförteckning**

	Inledning och protokollsjustering	2
1	Fullmäktigesammanträdets öppnande	2
2	Protokollsjustering	2
3	Upprop	2
4	Information	2
	Frågor, Interpellationer och motioner	2
5	Frågor	3
6	Interpellationer	3
7	Inkomna motioner fr o m 28 februari 2017 och redovisning av motioner som inte är färdigbehandlade	4
	Anmälningssärenden	5
8	Anmälningssärenden	5
	Landstingets revisionberättelse	6
9	Landstingets revisionsberättelse för 2016	6
	Av landstingsstyrelsen beredda ärenden med förslag till beslut	7
10	Bokslut och årsredovisning 2016	7
11	Ny organisation och policy för internkontroll	8
12	Krav på remiss till psykoterapi och neuropsykiatriska utredningar	8
13	Sammanträdesplan 2018	9
	Framställning utan föregående beredning	10
14	Valärenden	10

Inledning och protokollsjustering

1 Fullmäktigesammanträdets öppnande

2 Protokollsjustering

Val av två protokolljusterare samt bestämmande av tid och plats för justering av fullmäktigesammanträdets protokoll: måndag 8 maj kl 9.00 i landstingshuset, Vasagatan 27, Falun

3 Upprop

4 Information

Information lämnas av landstingsstyrelsens ordförande Gunnar Barke och fullmäktiges revisorer.

Frågor, Interpellationer och motioner

5 Frågor

Inga frågor har kommit in.

6 Interpellationer

Fullmäktige beslutar

1. Interpellationerna B-F godkänns.
2. Svar på interpellationerna lämnas senare under sammanträdet.

A. LD17/00754

Interpellation från Ulf Berg (M): Felaktiga inköp
Bilaga sid 1

Fullmäktige beslutade i februari att godkänna interpellationen och att den besvaras vid fullmäktiges sammanträde i april.

B. LD17/00974

Interpellation från Vello Üprus (M): Hästbergs specialpedagogiska enhet
Bilaga sid 2

C. LD17/01043

Interpellation från Katarina Gustavsson (KD): Stabsläge vid Falu lasarett
Bilaga sid 3

D. LD17/01158

Interpellation från Ulf Berg (M) om stängningen av ögonmottagningen på Avesta lasarett
Bilaga sid 4

E. LD17/01286

Interpellation från Svante Parsjö Tegnér (L): Hur har vårdplatserna påverkats av personalbrist?
Bilaga sid 5

F. LD17/01311

Interpellation från Charlotte Wiberg-Gudmundsson (M): Personalen - Det värdefullaste vi har
Bilaga sid 6

7 Inkomna motioner fr o m 28 februari 2017 och redovisning av motioner som inte är färdigbehandlade

Inga motioner har kommit in

Fullmäktige beslutar

1. Redovisningen läggs till handlingarna.

A. Motioner lämnade till landstingets kansli men ännu ej färdigbehandlade av fullmäktige
Bilaga sid 7-8

Anmälningssärenden

8 Anmälningssärenden

Fullmäktige beslutar

1. Anmälda redovisningar, rapporter beslut m m läggs till handlingarna.

A. LD17/00359

Protokoll från direktionen i Region Dalarna 2017-02-08

Protokollen finns att tillgå vid fullmäktiges sammanträde och publicerat på Region Dalarnas hemsida www.regiondalarna.se

<<http://www.regiondalarna.se>>

B. LD17/01491

Protokoll från Förbundsdirektionen Kommunalförbundet Svensk

Luftambulans 2017-02-22

C. LD17/00804

Länsstyrelsens beslut 28 februari 2017 att ny ersättare efter Anders Bondensson (KD) blir Ilona Nyland (KD) fr o m 22 februari 2017 t o m 14 oktober 2018.

D. LD17/00930

Bokslut 2016 för revisorerna i Landstinget Dalarna

E. LD17/01032

Granskning av en patientgrupp i kläm

F. LD17/00934

Länsstyrelsens beslut 9 mars 2017 att ny ersättare efter Maria-Anna Kövesi (MP) blir Jan Lindholm (MP) fr o m 2 mars 2017 t o m 14 oktober 2018.

Landstingets revisionsberättelse

9 Landstingets revisionsberättelse för 2016

LD17/

Revisorerna skriver under 12 april på em = särskilt utskick till
landstingsfullmäktige senare

Av landstingsstyrelsen beredda ärenden med förslag till beslut

10 Bokslut och årsredovisning 2016

Diarienummer LD16/03610

Landstingsstyrelsens förslag

1. Primärvårdens resultat i egen regi inom ramen för hälsoval beslutas till ett överskott på 6,7 Mkr som överförs till 2017.
2. Folk tandvårdens resultat beslutas till ett överskott på 2,8 Mkr som överförs till 2017.
3. Hjälpmedel Dalarnas resultat beslutas till ett överskott på 0,3 Mkr som överförs till 2017.
4. Årsredovisning 2016 enligt bilaga b) och Verksamhetsberättelser 2016 förvaltningar enligt bilaga c) godkänns.

Sammanfattning av ärendet

Årets resultat är ett överskott på 186 Mkr. Efter att årets resultat justerats med en jämförelsestörande reavinst är balanskravsresultat ett överskott på 171 Mkr. Det budgeterade resultatet var 117 Mkr. Resultatet 2016 medför att det ackumulerade underskottet, som enligt balanskravet ska återställas före utgången av 2019, uppgår till minus 226 Mkr.

I årsredovisningen lämnas en redogörelse av hur de uppdrag som landstingsfullmäktige angett för verksamheten i landstingsplan och finansplan har uppnåtts. Samtliga finansiella mål uppfylls 2016. Av 69 angivna verksamhetsmål i landstingsplanen och förvaltningarnas verksamhetsplaner uppfylls 31 mål medan 19 mål uppfylls delvis och 12 mål inte uppfylls. Vissa mål har inte gått att mäta.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag **sid 9-11**
- b) Årsredovisning 2016 - **särtryck i färg**
- c) Bilaga till Årsredovisning; Verksamhetsberättelser 2016 förvaltningar - **särtryck i färg**
- d) Över- och underskottshantering **sid 12-18**
- e) Protokollsutdrag från Landstingsstyrelsen i **senare utskick**

11 Ny organisation och policy för internkontroll

Diarienummer LD17/00472

Landstingsstyrelsens förslag

1. Policy Intern styrning och kontroll, enligt bilaga b) godkänns och ersätter riktlinjer för intern kontroll, fastställda av fullmäktige 2008-02-18 § 14.

Sammanfattning av ärendet

Policy och målsättningsdirektiv Intern styrning och kontroll revideras mot bakgrund av ett behov att se över internkontrollarbetets olika delar samtidigt som det ska samordnas med och ingå i det nya ledningssystemet.

Översynen har funnits med som ett moment i den övergripande internkontrollplanen 2016, beslutad i april 2016, och har utöver policy och direktiv resulterat i en tydlig process, rutin och organisation för intern styrning och kontroll.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag **sid 19-21**
- b) Policy Intern styrning och kontroll **sid 22**
- c) Protokollsutdrag från Landstingsstyrelsen i **senare utskick**

12 Krav på remiss till psykotterapi och neuropsykiatriska utredningar

Diarienummer LD17/01202

Landstingsstyrelsens förslag

1. Remisskrav införs för psykotterapi och neuropsykiatriska utredningar inom ramen för vuxenpsykiatrins öppenvård och barn- och ungdomspsykiatri.

Sammanfattning av ärendet

Upphandling av privat etablerade psykotrapeuter och bolag för neuropsykiatriska utredningar är viktiga som komplement till den landstingsfinansierade psykiatri. I syfte att ge möjligheter för god vårdplanering mellan psykiatri och privata utförare utgör remissen ett underlag för samarbete och uppföljning.

Alla patienter som söker psykiatrisk specialistvård, inom vuxenpsykiatri eller barn- och ungdomspsykiatri, ska bedömas inom den psykiatriska verksamheten, där beslut om utredning och behandling ska tas i dialog med patienten. Om den psykiatriska bedömningen fastställer att psykotterapi ska

ges eller om en neuropsykiatrisk utredning ska initieras, kan dessa insatser ges inom landstingens psykiatriska öppenvård eller hos upphandlade bolag som har avtal med psykiatri. Samarbete med externt upphandlade psykoterapeuter och bolag som genomför neuropsykiatriska utredningar ska ske via remiss enligt upprättade rutiner för kommunikation och återkoppling.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag **sid 23-25**
- b) Protokollsutdrag från Landstingsstyrelsen i **senare utskick**

13 Sammanträdesplan 2018

Diarienummer LD17/01067

Landstingsstyrelsens förslag

1. Landstingsfullmäktige sammanträder under 2018 den 26 februari, 23 april, 11-12 juni, 24 september, 15 oktober, 19-20 november och 10 december.

Sammanfattning av ärendet

Sammanträdesplanen 2018 för landstingsfullmäktige, landstingsstyrelsen, arbetsutskottet och personalutskottet bör fastställas snarast så att planeringen inför dessa möten kan förberedas. Planen utgår från Kommunallagen, fullmäktiges arbetsordning och en ärendeprocess som ger möjlighet att beslutsunderlag hanteras på lämpligt sätt.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag **sid 26-27**
- b) Sammanträdesplan 2018 **sid 28**
- c) Protokollsutdrag från Landstingsstyrelsen i **senare utskick**

Framställning utan föregående beredning

14 Valärenden

LD17/00385

Fullmäktige beslutar

1. Eva de Marothy (S) väljs som ersättare i Patientnämnden.
Mandatperioden är fr o m 24 april 2017 t o m 2018-12-31.

Fullmäktige beslutade i februari att Irja Fors (S) entledigas från sitt uppdrag som ersättare i Patientnämnden fr o m 27 februari 2017 samt att Socialdemokraterna nominerar ersättare i Patientnämnden vid fullmäktiges sammanträde i april.

LD17/00804

Fullmäktige beslutar

1. Anders Bondensson (KD) befrias från sitt uppdrag som ersättare i landstingsfullmäktige fr o m 22 februari 2017.

Anders Bondensson (KD) inkom 22 februari 2017 med en begäran om att få bli befriad från sitt uppdrag som ersättare i landstingsfullmäktige. Den 22 februari 2017 begärde ordförande ny sammanräkning av Länsstyrelsen och den 22 februari 2017 utsågs Ilona Nyland (KD) till ny ersättare.

LD17/00934

Fullmäktige beslutar

1. Maria-Anna Kövesi (MP) befrias från sitt uppdrag som ersättare i landstingsfullmäktige fr o m 2 mars 2017.

Maria-Anna Kövesi (MP) inkom 1 mars 2017 med en begäran om att få bli befriad från sitt uppdrag som ersättare i landstingsfullmäktige. Den 2 mars 2017 begärde ordförande ny sammanräkning av Länsstyrelsen och den 2 mars 2017 utsågs Jan Lindholm (MP) till ny ersättare.

LD17/

Fullmäktige beslutar

1. X X (MP) väljs som ledamot i Hälso- och sjukvårdsnämnden.
Mandatperioden är fr o m 24 april 2017 t o m 2018-12-31.
2. X X (MP) väljs som ersättare i Språktolknämnden i Dalarna.
Mandatperioden är fr o m 24 april 2017 t o m 2018-12-31.

3. X X (MP) väljs som företrädare vid årsmötet med Stiftelsen Dalarnas forskningsråd.
Mandatperioden är fr o m 24 april 2017 t o m det datum som föregår den dag då det fullmäktige som valts 2018 har sitt första sammanträde.

Eftersom Nils Gossas (MP) avlidit måste fyllnadsval ske som ledamot i Hälso- och sjukvårdsnämnden, som ersättare i Språktolknämnden i Dalarna och som företrädare vid årsmötet med Stiftelsen Dalarnas forskningsråd.

BILAGOR

TILL

FULLMÄKTIGESAMMANTRÄDET

2017-04-24

000001

Landstingsfullmäktige 2017-02-17

LANDSTINGET DALARNA	
INK.	2017 -02- 11
DNR.	LD17/00754
SKR.	1 KOD 08

Interpellation till landstingsstyrelsens ordförande

Som ett led i internkontrollen granskar ekonomienheten externa fakturor för att bedöma om det har köpts in varor och tjänster enligt de regler som fastställts. Ser jag till utfallet under 2016 så finns tydliga skäl att anta att efterlevnaden avsevärt kan förbättras.

Landstingsdirektören har fattat beslut kring inköpsstopp och vilka regler som ska gälla vid representation. Vidare kontrolleras om inköp görs enligt ingångna avtal som ingåtts efter upphandling.

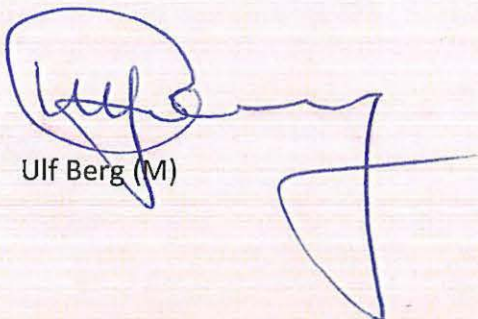
När det gäller inköp som görs i strid mot avtal så redovisades från upphandlingsenheten att hela 10 procent bedömdes ske i strid mot ingångna avtal. Uppenbart görs även inköp i strid mot inköpsstopp och reglerna kring representation.

Under 2016 gjordes inköp enligt följande:

Möbler	1 653 717,58
Representation	3 666 985,32
Inköp	1 024 323,33
	6 345 026,23

Har några åtgärder vidtagits för att öka efterlevnaden av fattade beslut och ingångna avtal?

Kommer några ytterligare åtgärder att vidtas för att minska antalet fakturor, 1560 stycken under 2016, som anträffas vid den egna internkontrollen?

Ulf Berg (M)

000002

Landstingsfullmäktige

Interpellation till Landstingsstyrelsens ordförande

LANDSTINGET DALARNA	
INK.	2017 -03- 03
DNR.	LD17/00974
SKR.	1 KOD 08

Hästbergs specialpedagogiska enhet

Alla, även majoriteten, håller med om att den specialpedagogiska enheten Hästberg hade en mycket bra och nödvändig verksamhet för barn med multifunktionshinder. Trots omfattande protester lades den så viktiga förskoleverksamheten ner - på helt felaktiga grunder. Enligt uppgifter från tjänstemän fanns det för få barn som sökte till förskolan, det nämndes bara 2-3 barn, men det faktiska antalet var sju barn och det kunde bli flera innan höstterminens början. Specialpedagoger, barnsjuksköterskor, arbetsterapeuter, sjukgymnaster, barnsköterskor, förskollärare och logoped fick sägas upp eller placerades ut i andra delar av Landstinget Dalarna.

Vanliga kommunala förskolor är inte anpassade för den sortens specialhjälp.

Var får de utsatta barnen med omfattande funktionshinder hjälp med den specialkompetensen nu?

Var det värt att stänga den specialpedagogiska enheten pga. av ett sparbeting på endast 3,1 miljoner kronor, som dessutom täcktes av kommunerna som betalade för sina platser?

Finns det några planer att öppna en specialpedagogisk enhet igen och ge de utsatta barnen den hjälp de behöver?

Vello Üprus (M)

000003

2017-02-13

LANDSTINGET DALARNA	
INK.	2017 -03- 08
DNR.	L017/01043
SKR.	1 KOD.08

Kristdemokraterna

Interpellation
Till landstingsstyrelsens ordförande

Stabsläge vid Falu lasarett

Med stor oro kan man bevittna hur personalsituationen vid våra arbetsplatser i Landstinget Dalarna förvärras.

Landstinget Dalarna meddelar till exempel att det är mycket stort tryck på akutmottagningen vid Falu lasarett samtidigt som det är ont om vårdplatser. Även akutmottagningarna vid Mora och Avesta lasarett har hög belastning för tillfället. Landstinget Dalarna uppmanar därför patienter att i första hand söka sig till sin vårdcentral där söktrycket inte är lika stort. (Läkartidningen i december 2016)

Även Dalarna är hårt drabbat. Samtidigt som många söker sig till mottagningarna är det ont om vårdplatser, uppger Landstinget Dalarna i ett pressmeddelande. Det höga patienttrycket har fått landstinget att uppmana patienter med magsjuka eller influensa att i första hand ringa 1177 då det i många fall går att hantera dessa tillstånd utan att uppsöka sjukvård. Landstinget uppmanar också patienter att om möjligt söka sig till vårdcentraler i stället för till akutmottagningarna. (Dagens Medicin, 2017-12-29)

Falu lasarett har haft stabsläge och på några ställen där vi bedriver verksamhet har man beordrat personal att arbeta. Samtidigt ser vi växande sjuktal hos personalen inom just vår sektor: vård och omsorg.

Min fråga blir därför:

Vad gör majoriteten för att förbättra personalsituationen så att inte länets befolkning får vänta för länge på vård?

Katarina Gustavsson

000004

LANDSTINGET DALARNA	
INK.	2017 -03- 15
DNR.	LD17/01158
SKR.	1 KOD 08

Landstingsfullmäktige 2017-04-24

Interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande

Nu har vi fått det konstaterat, det vi länge befarat. Den 3 april stänger ögonmottagningen på Avesta lasarett. Då får patienterna åka till Falun för vård och undersökningar. Vi har hört att stängningen till en början ska vara tillfällig, men vi befarar att den kan bli permanent.

I södra Dalarna drabbar detta många patienter då ögonmottagningen har ca 3 500 besök/år, som har kunnat gå på kontroller på Avesta lasarett. Enligt uppgift har två ögonsjuksköterskor arbetat på mottagningen samt att en ST-läkare funnits på plats en dag i veckan. Nu går en sjuksköterska i pension, vilket normalt inte är ett problem om man har en god planering.

Nedläggningen drabbar framför allt barn och äldre. De synskadade drabbas negativt då det innebär att det kan ta en hel dag i anspråk att med allmänna kommunikationer ta sig till och från Falun, dessutom drabbar det många diabetiker hårt.

Har det genomförts en konsekvensanalys av en nedläggning av ögonmottagningen på Avesta lasarett?

Vilka aktiva åtgärder har vidtagits för att rekrytera ögonsjuksköterskor till mottagningen i Avesta?

Ulf Berg (M)

000005

Interpellation till fullmäktige Landstinget Dalarna. 24 mars 2017

LANDSTINGET DALARNA	
INK.	2017 -03- 44
DNR.	LD17/0-1286
SKR.	1 KOD. 08

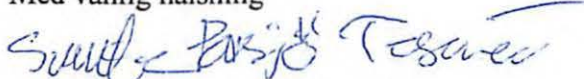
Hur har vårdplatserna påverkats av personalbrist?

Av och till har vi ibland annat media kunnat läsa om stängda vårdplatser på grund av personalbrist. Det handlar bland annat om svårigheter att klara sommarens semesterperioder. (Vårdplatser har även stängts som en följd av politiska beslut.)

Det vore intressant att få en sammanställning av hur personalbrist har påverkat vårdplatser i en tabell med kommentarer från år 2015 och fram till idag.

1. På vilka avdelningar har vårdplatser varit stängda på grund av personalbrist (inklusive neddragningar under sommarperioden då semester infaller)
Hur många platser har berörts per avdelning och under vilken tid har neddragningen varit?
2. Vilka personalkategorier har inte kunnat rekryteras till de olika avdelningarna?
3. Vilka konsekvenser har de stängda vårdplatserna fått?
4. Hur ser framtiden ut vad avser sommaren 2017 och på längre sikt vad gäller möjligheterna att rekrytera personal så att inte vårdplatser stängs?
5. Vilka åtgärder planeras för att motverka personalbrist?

Med vänlig hälsning

Svante Parsjö Tegnér, Liberalerna

000006

Landstingsfullmäktige 2017-04-24

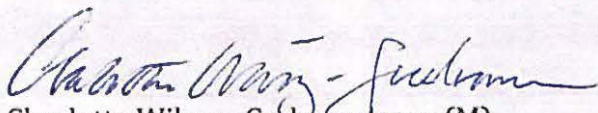
Interpellation

LANDSTINGET DALARNA	
INK.	2017 -03- 28
DNR.	LD17/01311
SKR.	1 KOD 08

Personalen: Det värdefullaste vi har

Med hänsyn till det fortsatt allvarliga läget som Landstinget Dalarna befinner sig i, gällande vakanser och rekryteringsbehov, så undrar jag hur:

- Landstinget Dalarna som arbetsgivare agerar i sitt förebyggande arbete?
- Fångar man upp de som är på väg att lämna landstinget?
- Arbetar man med avslutningssamtal mm i landstinget?
- Ser uppföljningsarbetet ut och vilka insatser görs för att få tillbaka de som har valt att lämna sin tjänst?
- Ser utvärderingsarbetet och handlingsplanen ut?

Charlotte Wiberg-Gudmundsson (M)

FÖRTECKNING ÖVER INKOMNA EJ BEHANDLADE MOTIONER

Inkom den	Dnr, motion från	Handläggare
2015-07-03	LD15/02564 Gunilla Berglund (C): Gör Horndal till pilotprojekt för landsbygdsmedicin!	Ulf Börjesson
2016-04-26	LD16/01689 Svante Parsjö Tegnér (L) angående medborgarförslag om diabetesvård	Tomas Riman
2016-10-24	LD16/03590 Ulf Berg (M) med flera (Sjukvårdsalliansen): Inför visseblåarsystem i Landstinget Dalarna	Kerstin Cederberg
2016-11-08	LD16/03826 Lena Reyier (C): Hälsoundersökningar räddar liv	Ulf Börjesson
2017-01-30	LD17/00053 Birgitta Sacrédeus (KD): Stärk tryggheten för de äldre vid hemgång	Ulf Börjesson
2017-02-06	LD17/00538 Mikael Rosén (M) och Kjell Gustafsson (M): Angående parkeringsfrågan vid Falu lasarett	Kristina Appelberg
2017-02-06	LD17/00539 Ulf Berg (M) och Christer Carlsson (M): S-Ledningen borde inte vara rädd för lite vatten	Ulf Börjesson

Forts.

Inkom den	Dnr, motion från	Handläggare
2017-02-06	LD17/00540 Ulf Berg (M) och Christer Carlsson (M): Rutiner mellan Landstinget och Svenska kyrkan samt övriga religiösa samfund så att alla anhöriga och berörd personal kan erbjudas ett gott stöd vid dödsfall inom eller utanför sjukhuset	Per Söderberg

000009

2017-03-27 Landstingsstyrelsens arbetsutskott
2017-04-10 Landstingsstyrelsen
2017-04-24 Landstingsfullmäktige

Bokslut och årsredovisning 2016

Ordförandens förslag

1. Primärvårdens resultat i egen regi inom ramen för hälsoval beslutas till ett överskott på 6,7 Mkr som överförs till 2017.
2. Folktandvårdens resultat beslutas till ett överskott på 2,8 Mkr som överförs till 2017.
3. Hjälpmedel Dalarnas resultat beslutas till ett överskott på 0,3 Mkr som överförs till 2017.
4. Årsredovisning 2016 enligt bilaga b) och Verksamhetsberättelser 2016 förvaltningar enligt bilaga c) godkänns.

Sammanfattning

Årets resultat är ett överskott på 186 Mkr. Efter att årets resultat justerats med en jämförelsestörande reavinst är balanskravsresultat ett överskott på 171 Mkr. Det budgeterade resultatet var 117 Mkr. Resultatet 2016 medför att det ackumulerade underskottet, som enligt balanskravet ska återställas före utgången av 2019, uppgår till minus 226 Mkr.

I årsredovisningen lämnas en redogörelse av hur de uppdrag som landstingsfullmäktige angett för verksamheten i landstingsplan och finansplan har uppnåtts. Samtliga finansiella mål uppfylls 2016. Av 69 angivna verksamhetsmål i landstingsplanen och förvaltningarnas verksamhetsplaner uppfylls 31 mål medan 19 mål uppfylls delvis och 12 mål inte uppfylls. Vissa mål har inte gått att mäta.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Årsredovisning 2016
- c) Bilaga till Årsredovisning; Verksamhetsberättelser 2016 förvaltningar
- d) Över- och underskottshantering

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Under 2015 tog landstingsfullmäktige beslut om en struktur- och förändringsplan för att komma till rätta med det stora ekonomiska underskottet i landstingets verksamheter, främst inom hälso- och

000010

sjukvården. Arbetet pågår under perioden 2015-2019, med en samlad ekonomisk målbild motsvarande 700 Mkr. Planen har som mål att skapa långsiktigt hållbara och högkvalitativa verksamheter med ekonomi i balans.

Struktur- och förändringsplanen omfattar 66 åtgärder beslutade av fullmäktige och ytterligare 80 åtgärder som fastställts på tjänstemannanivå. 98 procent av åtgärderna som beslutades av landstingsfullmäktige är antingen verkställda eller under arbete, medan motsvarande status för åtgärder på tjänstemannanivån är 92 procent. Totalt är 95 procent av åtgärderna helt eller delvis verkställda. Verksamhetens nettokostnad har minskat med cirka 395 Mkr under perioden 2015-2016, varav den ekonomiska effekten av struktur- och förändringsplanen beräknas uppgå till cirka 300 Mkr. Under 2016 har verksamheternas nettokostnadsutveckling i landstinget Dalarna varit 0,8 procent jämfört med genomsnittet i riket som ligger på 4,5 procent.

Årets resultat är ett överskott på 186 Mkr. Efter att årets resultat justerats med en jämförelsestörande reavinst på 15 Mkr är årets resultat enligt balanskravet ett överskott på 171 Mkr. Det budgeterade resultatet var 117 Mkr.

Resultatet 2016 innebär att det ackumulerade underskottet, som enligt balanskravet ska återställas före utgången av 2019, är minus 226 Mkr.

Från och med 2013 finns beslut om över och- underskottshantering för landstingets konkurrensutsatta verksamheter, primärvård i egen regi och folktandvård. Enligt beslutet ska de bokförda resultaten värderas och analyseras gentemot verksamheternas uppdrag och måluppfyllelse. För 2016 har resultatet för Hälsoval inom primärvården justerats för ökade intäkter relaterade till prisjusteringar för utomlänspatienter vid fjällmottagningarna, underskott i Beställarenhetens ekonomi samt resultatmål 2016. Kvar att föra över till 2017 är ett överskott på 6,7 Mkr. Totalt ackumulerat resultat blir ett överskott på 7,9 Mkr.

Folktandvårdens resultat är ett överskott på 2,8 Mkr. Två av fyra uppdrag uppfylls helt och två uppfylls inte. Frisktandvården är det mål som, i likhet med tidigare år, inte uppfylls. För 2016 uppfylls inte heller målet om hög tillgänglighet. Någon justering föreslås inte göras av folktandvårdens resultat. Totalt ackumulerat resultat blir ett överskott på 8,3 Mkr.

Fr o m 2014 finns en gemensam nämnd, Hjälpmedelsnämnd Dalarna, som i landstingets regi bedriver samverkan av hjälpmedelsverksamhet mellan kommunerna i länet och landstinget. Det årliga resultatet som uppstår ska fördelas mellan kommunerna och landstinget i proportion till nyttjandet av hjälpmedel. Årets resultat är ett överskott på 0,3 Mkr. Ingående ackumulerat

000011

resultat är 0,2 Mkr. Eftersom ackumulerat resultat, ett överskott på 0,5 Mkr, understiger 1 procent av budgetomslutningen görs inte någon fördelning mellan parterna utan beloppet kvarstår som en framtida regleringspost under eget kapital hos landstinget.

Juridik

Enligt kommunallagen 8 kap 17 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser. Närmare bestämmelser om årsredovisningen finns i lagen (1997:614) om kommunal redovisning.

Samverkan med fackliga organisationer

Samverkan enligt MBA äger rum 2017-04-05.

Uppföljning

Årsredovisning 2016 är den slutliga uppföljningen av landstings- och finansplan 2016.

Av landstingsstyrelsen beredda ärenden med förslag till beslut

**§ 65 Över- och underskottshantering genom resultatöverföring
(Bilaga sid 79-81)**

Diarienummer LD13/01480

Landstingsfullmäktiges beslut

1. Över- och underskottshantering genom resultatöverföring, införs från 2013 för hälsoval och folktandvård.

Sammanfattning av ärendet

Över- och underskottshantering genom resultatöverföring föreslås införas för de konkurrensutsatta verksamheterna hälsoval och folktandvård från och med verksamhetsåret 2013. Över- och underskottshantering genom resultatöverföring ska skapa incitament för långsiktigt ekonomiskt ansvarstagande och bättre resursutnyttjande. Det är även ett viktigt delmoment i att modernisera och utveckla ekonomistyrningen.

Yrkande

Göran Engström (C) yrkar bifall till landstingsstyrelsens förslag.

Utdrag exp 2013-06-20 till 1. *E-B Jönsson-Nordell* Vid protokollet :

~~2. *H. Engström*~~
3. *Hälsovalskancli*
4. *Tandvårdsförvalt.*

Taimi Hermansson

Bestyrkes i tjänsten

Lena Dahlqvist

2013-05-27 Landstingsstyrelsen
2013-06-10 Landstingsfullmäktige

Över- och underskottshantering genom resultatöverföring

Ordförandens förslag

1. Över- och underskottshantering genom resultatöverföring, införs från 2013 för hälsoval och folktandvård.

Sammanfattning

Över- och underskottshantering genom resultatöverföring föreslås införas för de konkurrensutsatta verksamheterna hälsoval och folktandvård från och med verksamhetsåret 2013. Över- och underskottshantering genom resultatöverföring ska skapa incitament för långsiktigt ekonomiskt ansvarstagande och bättre resursutnyttjande. Det är även ett viktigt delmoment i att modernisera och utveckla ekonomistyrningen.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

I syfte att skapa incitament och stimulera till ett ökat ansvarstagande för verksamhetens ekonomi och resultat i ett flerårigt perspektiv föreslås att en modell för resultatöverföring mellan åren inrättas. Det innebär också ett bättre resursutnyttjande, genom att medel kan disponeras över en längre period än budgetåret.

Ur perspektivet konkurrensneutralitet ställs krav på att landstinget ska ge likvärdiga villkor och förutsättningar för både privat- och landstingsdriven verksamhet. Detta i sin tur ställer krav på införande av en modell för att hantera årliga över- och underskott.

Införande av en modell för resultatöverföring är också ett viktigt delmoment i landstingsplanens uppdrag att modernisera och utveckla ekonomistyrningen.

Utgångspunkten är att resultatöverföringen för över- respektive underskott görs med 100 procent för folktandvårdsförvaltningen respektive hälsoval. I samband med bokslut görs en värdering av det ekonomiska resultatet där hänsyn tas till verksamhetens måluppfyllelse. Målen ska vara uppfyllda för

000014

att överskott ska få behållas. Underskott ska återställas inom tre år. Beslut om nivå på resultatöverföring per förvaltning tas i samband med årsredovisning.

Över- och underskottshantering genom resultatöverföring tillämpas för de konkurrensutsatta verksamheterna hälsoval och tandvård från och med verksamhetsåret 2013. Därefter ska en utvärdering ske inför ett ställningstagande om ett eventuellt vidare införande för samtliga verksamhetsområden.

Direktiv i ärendet kommer att tas fram och beslutas av ekonomidirektören.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Genom över- och underskottshantering kommer de berörda verksamheterna i högre grad ta ett eget ansvar för ekonomiska resultat. Det innebär ett ansvar för att återställa underskott och en möjlighet att disponera överskott.

Juridik

Över- och underskottshanteringen genom resultatöverföring uppfyller de krav som konkurrensverket ställer på de delar inom landstingssektorn som är konkurrensutsatta.

Patientperspektiv, miljö, likabehandling, barnkonsekvens, folkhälsa, konsekvensbedömning enligt systematiskt arbetsmiljöarbete

Över- och underskottshantering genom resultatöverföring har inga direkta konsekvenser för dessa perspektiv.

Samverkan med fackliga organisationer

Information enligt MBA §10 äger rum 2013-05-22.

Uppföljning

Den samlade resultatöverföringen kommer att redovisas i anslutning till årsredovisningen.

Efter 2013 ska en utvärdering ske för ett eventuellt ställningstagande om införande för samtliga verksamhetsområden.

000015

Direktiv över- och underskottshantering genom resultatöverföring

Beslut

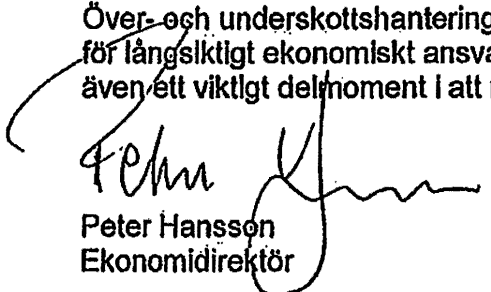
Direktiv för över- och underskottshantering genom resultatöverföring fastställs.

V.g. se bilaga "Direktiv över- och underskottshantering genom resultatöverföring".

Skäl

Fullmäktige beslutade i juni 2013, § 65, att över- och underskottshantering genom resultatöverföring, införs fr.o.m. 2013 för Hälsoval och Folk tandvård.

Över- och underskottshantering genom resultatöverföring ska skapa incitament för långsiktigt ekonomiskt ansvarstagande och bättre resursutnyttjande. Det är även ett viktigt delmoment i att modernisera ekonomistyrningen.

Peter Hansson
Ekonomidirektör

000016

Över- och underskottshantering genom resultatöverföring

Landstingsfullmäktige beslutade i juni 2013, § 65, att över- och underskottshantering genom resultatöverföring införs från 2013 för Hälsoval och Tandvård.

Utgångspunkten är att resultatöverföring för över- respektive underskott görs med 100 procent. I samband med bokslut görs en värdering av det ekonomiska resultatet. Principen för detta är att ställa det bokförda resultatet i förhållande till verksamhetens måluppfyllelse utgående från uppdraget i landstingsplanen. Målen ska vara uppfyllda för att överskott ska få behållas. Underskott ska återställas inom tre år. Beslut om nivå på resultatöverföring per förvaltning tas i samband med årsredovisning.

Resultatanalys

För att värdera det ekonomiska bokförda årsresultatet genomförs en bokslutsanalys som tar hänsyn till verksamhetens måluppfyllelse, både vad gäller prestationernas kvantitet och kvalitet. Om överskott ska få behållas ska målen för verksamheten vara uppfyllda.

Vid värdering av bokfört resultat, både över- och underskott, finns ett antal faktorer som gör att resultatet behöver justeras inför reglering. Det kan vara särskilda händelser som inträffat under året och som verksamheten inte haft möjlighet att påverka samtidigt som landstinget som huvudman har sista-hands-ansvaret.

I resultatanalys tas hänsyn till:

- Väsentliga avvikelser i förhållande till en sammanvägd analys av måluppfyllelse
- Faktorer som bedöms opåverkbara i ett lednings-/verksamhetsperspektiv, som t.ex:
 - o Omställningskostnader i samband med att en privat aktör lägger ner verksamheten och landstingets vårdenheter med kort varsel övertar ansvaret för patienterna
 - o Omställningskostnader i samband med att en privat aktör nyetablerar sig på samma ort som den landstingsdrivna vårdenheten
 - o Vakansläget
 - o Hyreskostnader för uppsagda lokaler (under uppsägningstid)
 - o Landstingets sista-hands-ansvar

000017

Analysgrupp

Analysen av resultatet utförs av en analysgrupp med deltagare från central förvaltning, hälso- och sjukvårdsförvaltningen och från tandvårdsförvaltningen. Gruppen leds av ekonomidirektör Peter Hansson som även utser gruppens deltagare.

Analys-/arbetsmodell

I analysen ska det ekonomiska resultatet ställas mot det i landstingsplanen angivna uppdraget som i sin tur utgör bas för uppsatta mål i respektive verksamhets verksamhetsplan.

På särskild blankett i bilaga till bokslutet ska respektive verksamhet redovisa måluppfyllelse i förhållande till det ekonomiska resultatet. Av kommentarerna till resultatet ska framgå eventuella avvikelser och faktorer som bedöms som opåverkbara.

Resultatreglering internt mellan vårdenheter

Grundprincip för resultatreglering mellan vårdenheter är följande;

- Om det totala resultatet visar **överskott** behåller vårdenheter med överskott 50 procent av eget överskott, subventionerar 50 procent av underskottet på de vårdenheter som har underskott och resterande del av överskottet avsätts till intern buffert. Vårdenheter med underskott ska återställa 50 procent av sitt underskott inom tre år.
- Om det totala resultatet visar **underskott** får vårdenheter med överskott behålla 50 procent av eget överskott och 50 procent subventionerar vårdenheter med underskott. Vårdenheter med underskott ska återställa det efter subventionen resterande underskottet inom tre år.

Resultatreglering med ett gemensamt ansvarstagande för del av underskottet ska ses utifrån att man tar ett solidariskt helhetsansvar i koncernen och att det främjar samarbete för att åstadkomma ett bättre totalt resultat.

En genomgång av grundprincipen görs i den årliga analysen av resultatet.

Disponering av överskott

I första hand ska överskott användas för återställande av tidigare års underskott (fr.o.m. 2013). Grundprincip är att överskott som beslutas överföras till kommande år får disponeras för genomförande av strategiska verksamhetsförbättrande åtgärder. Åtgärderna ska presenteras i en genomförandeplan som upprättas inför beslut om anspråktagande.

000018

Återställande av underskott

Underskott ska återställas senast tre år efter att det uppstått och med minst en tredjedel varje år. En plan ska upprättas som beskriver hur återställandet ska ske. Reglerna gäller för både total hälsovals- respektive tandvårdsverksamhet och för intern reglering mellan vårdenheter.

Beslutsgång

Beslut om nivå på årligt resultat för reglering tas av fullmäktige i april i samband med beslut om årsredovisning.

Beslut om lanspråktagande och återställande av resultat tas av landstingsdirektör och informeras i landstingsstyrelsen.

Budget och uppföljning

Planer för lanspråktagande av överskott och återställande av underskott hanteras separat utanför ordinarie budgetprocess och kommenteras i löpande uppföljning.

Redovisningsregler

Respektive förvaltnings över- och underskott kommer att framgå i not till landstingets eget kapital.

000019

2017-03-27 Landstingsstyrelsens arbetsutskott
2017-04-10 Landstingsstyrelsen
2017-04-24 Landstingsfullmäktige

Ny organisation och policy för internkontroll

Ordförandens förslag

1. Policy Intern styrning och kontroll, enligt bilaga b) godkänns och ersätter riktlinjer för intern kontroll, fastställda av fullmäktige 2008-02-18 § 14.

Sammanfattning

Policy och målsättningsdirektiv Intern styrning och kontroll revideras mot bakgrund av ett behov att se över internkontrollarbetets olika delar samtidigt som det ska samordnas med och ingå i det nya ledningssystemet. Översynen har funnits med som ett moment i den övergripande internkontrollplanen 2016, beslutad i april 2016, och har utöver policy och direktiv resulterat i en tydlig process, rutin och organisation för intern styrning och kontroll.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Policy Intern styrning och kontroll
- c) Målsättningsdirektiv Intern styrning och kontroll

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Policy och målsättningsdirektiv Intern styrning och kontroll revideras mot bakgrund av ett behov att se över internkontrollarbetets olika delar samtidigt som det ska samordnas med och ingå i det nya ledningssystemet. Översynen har funnits med som ett moment i den övergripande internkontrollplanen 2016, beslutad i april 2016, och har utöver policy och direktiv resulterat i en tydlig process, rutin och organisation för intern styrning och kontroll.

Policy och målsättningsdirektiv tar avstamp i ett ramverk för Intern styrning och kontroll som omfattar styr- och kontrollmiljö, riskhantering, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning och tillsyn. Intern styrning och kontroll handlar sammanfattningsvis om att på en rimlig nivå säkerställa:

- att verksamheten är ändamålsenlig, lever upp till målen och är kostnadseffektiv, det vill säga har en god ekonomisk hushållning.

- att informationen om en verksamhet och den finansiella rapporteringen är tillförlitlig och tillräcklig.
- att verksamheten har en god efterlevnad av tillämpliga författningar samt uppsatta riktlinjer.
- att möjliga risker observeras, bedöms och förebyggs.

Det övergripande syftet med dokumenten är att beskriva Landstinget Dalarnas olika nämnders och verksamheters generella synsätt, för att möjliggöra ett likartat arbetssätt.

Patientperspektiv

Patienter har goda möjligheter att främjas av ett ordnat arbetssätt för Intern styrning och kontroll, genom exempelvis förebyggandet av risker och säkerställandet av en ändamålsenlig verksamhet.

Ekonomi och finansiering

Intern styrning och kontroll har bland annat som uppgift att säkerställa en kostnadseffektiv verksamhet med god ekonomisk hushållning.

Juridik

Kommunallagen 5:1 och 6:3 fastställer att landstingsstyrelsen ansvarar för att leda och samordna förvaltningen av landstingets angelägenheter samt ska ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunallagen 6:7 reglerar nämndernas ansvar för den interna kontrollen.

Medarbetarperspektiv och arbetsmiljö

I ramverket för Intern styrning och kontroll ingår bland annat kontrollmiljö samt information och kommunikation, vilka är viktiga delar i en fungerande arbetsmiljö. Med detta kan också en ordnad riskhantering och en ändamålsenlig verksamhet uppnås, vilket har direkt inverkan på organisationens medarbetare.

Samverkan med fackliga organisationer

Samverkan enligt MBA äger rum 2017-04-05.

Uppföljning

Landstingsstyrelsen har ansvar för att intern styrning och kontroll följs upp och avrapporteras i enlighet med målsättningsdirektivet.

Landstingsstyrelsen har även ansvar för uppföljning av policy för Intern styrning och kontroll och ska vid behov genomföra nödvändiga uppdateringar av denna.

000021

Nämnder ska årligen rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till Landstingsstyrelsen och till LD revisionskollegiet. Detta ska ske senast vid bokslutsrapportering.

Policy Intern styrning och kontroll

Samtliga verksamheter inom Landstinget Dalarna ska arbeta för att säkerställa en effektiv förvaltning. Detta uppnås genom att fortlöpande anpassa organisationen och införa metoder och rutiner för att med en rimlig grad av säkerhet säkerställa att:

- *möjliga externa och interna risker¹ observeras, bedöms och förebyggs*
- *verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv*
- *den finansiella rapporteringen är tillförlitlig*
- *rapportering och information om verksamheten är tillförlitlig*
- *tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m. efterlevs.*

Fel eller brister som noteras skall omedelbart bli föremål för utredning och dokumenteras.

Intern styrning och kontroll, ISK, är en process där alla samverkar för att med rimlig grad av säkerhet se till att verksamhetens mål uppnås.

ISK är ett styrnings- och ledningsverktyg med väsentlig betydelse för både den politiska ledningen och verksamheterna.

Avsikten är att eventuella tveksamheter eller direkta felaktigheter skall kunna förhindras, undanröjas eller stoppas.

Landstingets nämnder genomför och aktualitetsprövar årligen en risk- och väsentlighetsanalys avseende verksamheten som grund för sin styrning. Denna analys ska även göras inför större förändringar i verksamheten eller förändringar i krav avseende lagar, regler och/eller styrdokument.

Ett ramverk för ISK omfattar styr- och kontrollmiljö, riskhantering, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning och tillsyn.

¹ Externa risker – omvärldsrisker, legala risker, finansiella risker och IT-baserade risker.

Interna risker – verksamhetsrisker, redovisningsrisker, IT-baserade risker.

000023

2017-04-10 Landstingsstyrelsen
2017-04-24 Landstingsfullmäktige

Krav på remiss till psykoterapi och neuropsykiatriska utredningar

Ordförandens förslag

1. Remisskrav införs för psykoterapi och neuropsykiatriska utredningar inom ramen för vuxenpsykiatriens öppenvård och barn- och ungdomspsykiatri.

Sammanfattning

Upphandling av privat etablerade psykoterapeuter och bolag för neuropsykiatriska utredningar är viktiga som komplement till den landstingsfinansierade psykiatri. I syfte att ge möjligheter för god vårdplanering mellan psykiatri och privata utförare utgör remissen ett underlag för samarbete och uppföljning.

Alla patienter som söker psykiatrisk specialistvård, inom vuxenpsykiatri eller barn- och ungdomspsykiatri, ska bedömas inom den psykiatriska verksamheten, där beslut om utredning och behandling ska tas i dialog med patienten. Om den psykiatriska bedömningen fastställer att psykoterapi ska ges eller om en neuropsykiatrisk utredning ska initieras, kan dessa insatser ges inom landstingens psykiatriska öppenvård eller hos upphandlade bolag som har avtal med psykiatri. Samarbete med externt upphandlade psykoterapeuter och bolag som genomför neuropsykiatriska utredningar ska ske via remiss enligt upprättade rutiner för kommunikation och återkoppling.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Remisskravet till öppen specialiserad vård i Landstinget Dalarna togs borg genom fullmäktigebeslut 2015-07-17 § 57.

Inom psykiatri sker bedömning i multiprofessionella team, där läkare, psykolog, kuratorer, arbetsterapeuter och omvårdnadspersonal i dialog med patienten upprättar vårdplanen. I många fall inkluderas även socialtjänsten, där arbetet utgår från en samordnad individuell plan (SIP). I planeringen kan psykoterapi utgöra en av flera insatser som planeras i vårdprocessen, där psykoterapeuten utgör en samarbetspart i arbetet. Om psykoterapi eller

000024

utredningar planeras är det viktigt att dessa insatser samordnas inom ramen för vårdplaneringen. Via direkt bedömning mellan privat psykoterapeut / utredare ges inga möjligheter till samarbete, och bedömning sker inom enskild psykoterapeutisk referensram mellan psykoterapeut/utredare och patient.

Inom psykiatrien sker en ständig prioritering, akuta och allvarliga tillstånd går före mindre allvarliga tillstånd. Gruppbehandling kan prövas före individuell behandling. Med upphandlade bolag utan remisskrav, finns ingen möjlighet till sådan prioritering. En privat psykoterapeut / utredare har ingen referens i prioriteringsarbetet och avtal kan upprättas i samarbete med aktuell patient utan att patientens tillstånd värderas mot andra vårdbehov. Det finns ingen garanti att patienter som upprättar avtal med upphandlad psykoterapeut / utredare ingår i patientgruppen som tillhör specialistpsykiatrien. Patienter med lindrig och medelsvår psykisk ohälsa som ingår i primärvårdens uppdrag kan via denna ordning få prioritet istället för de mer svårt psykiatrisk sjuka patienterna. Kostnaderna för dessa behandlingar och utredningar belastar sedan den landstingsfinansierade psykiatrien, utan krav på samarbete eller vårdplanering.

Detta förslag förändrar inte möjligheten med egen vårdbegäran till psykiatrien. Förslaget att införa remisskrav avser enbart de avgränsade insatserna psykoterapi och neuropsykiatrisk utredningar.

Patientperspektiv

Förslaget kan påverka patienten i en positiv riktning. Det ökar möjligheten till en mer samordning i vårdplaneringen. Vissa patienter kan uppleva en begränsning i vårdutbudet, då alla som har vårdbehov måste gå vägen via en psykiatrisk bedömning för att få behandling.

Ekonomi och finansiering

Modellen med fritt vårdval ger sämre möjlighet för kostnadseffektiv planering inom psykiatriens verksamhet då patienten och bolagen själva avtalar om uppdragen, varefter psykiatrien debiteras.

Likabehandling

Förslaget ökar likabehandling, då alla patienter får likvärdig bedömning inom psykiatriens verksamhet. Patienter med stora behov av psykoterapi eller utredningar kommer att prioriteras.

Barnperspektiv

Förslaget gäller såväl vuxna som barn, och samordningsfrågor för barn och ungdomar är ytterst viktigt för en sammanhållen vårdplanering.

000025

Juridik

Förslaget följer upprättade regelverk inom hälso- och sjukvården.

Medarbetarperspektiv och arbetsmiljö

Förslaget kan påverka psykiatrins medarbetare i positiv riktning. Det ökar möjligheten till samordning i vårdplaneringen.

Samverkan med fackliga organisationer

Samverkan enligt MBA äger rum 2017-04-05.

Uppföljning

Uppföljning av beslut sker inom ramen för egenkontroll inom hälso- och sjukvården.

2017-04-10 Landstingsstyrelsen
2017-04-24 Landstingsfullmäktige

Sammanträdesplan 2018

Ordförandens förslag

1. Landstingsfullmäktige sammanträder under 2018 den 26 februari, 23 april, 11-12 juni, 24 september, 15 oktober, 19-20 november och 10 december.

Sammanfattning

Sammanträdesplanen 2018 för landstingsfullmäktige, landstingsstyrelsen, arbetsutskottet och personalutskottet bör fastställas snarast så att planeringen inför dessa möten kan förberedas. Planen utgår från Kommunallagen, fullmäktiges arbetsordning och en ärendeprocess som ger möjlighet att beslutsunderlag hanteras på lämpligt sätt.

I ärendet redovisas följande dokument:

- a) Beslutsunderlag
- b) Sammanträdesplan 2018

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Sammanträdesplan 2018 för landstingsfullmäktige (LF), landstingsstyrelsen (LS), arbetsutskottet (AU) och personalutskottet (PU) bör fastställas snarast för att planeringen ska kunna förberedas. Dessutom planeras dialogdagar in, men dessa är inte föremål för en politisk process 5 mars, 10 april och 14 maj.

Landstingsfullmäktiges sammanträden förläggs utifrån Kommunallagen och gällande arbetsordning och för att beslutsunderlag ska kunna processas på lämpligt sätt. Landstingsstyrelsens sammanträden förläggs två veckor före landstingsfullmäktige och sammanträden för AU och PU två till tre veckor före landstingsstyrelsen. Samtliga sammanträdesdagar utom för PU ligger på en måndag. Undantag är landstingsfullmäktiges budgetsammanträden som ligger planerade under två dagar vardera i juni och november. Dessutom är det valår vilket innebär för landstingsfullmäktige två extra sammanträden för att hantera valresultatet. Dessa extra sammanträden är förlagda i oktober månad respektive december månad.

Personalutskottets sammanträden förläggs på onsdagar istället för torsdagar. Undantag i maj månad där sammanträdet genomförs en tisdag.

000027

Ekonomi och finansiering

Sammanträdesplanen bidrar till att kostnaderna för landstingets centrala politiska organ hålls inom planerad budget.

Juridik

Sammanträdesplanen utgår från Kommunallagen 5 kap. 7 §, 6 kap. 18 §, 8 kap. 6 § och fullmäktiges arbetsordning.

Samverkan med fackliga organisationer

Sammanträdesplanen är inte föremål för facklig samverkan. Utifrån den fastställda sammanträdesplanen planeras MBA-överläggningar.

Uppföljning

Uppföljning är inte aktuell för detta beslut.

SAMMANTRÄDESPLAN 2018 LF, LS, AU - LANDSTINGET DALARNA

2017-04-03

reviderad 2017-04-05

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec		
1													1	Helg/motsvarande
2													2	
3													3	Semesterperiod/motsvarande
4													4	
5			DD, heldag								LS		5 LF	Landstingsfullmäktige
6													6 LS	Landstingsstyrelse
7													7 AU	Arbetsutskott
8					PU								8 HSN	Hälso- och sjukvårdsnämnd
9				LS									9 PU	Personalutskott
10				DD					LS			LF	10 LSb	Landstingsstyrelse, beredning
11						LF							11 Aub	Arbetsutskott, beredning
12		LS				LF							12 HSNb	Hälso- och sjukvårdsnämnd, beredning
13													13 PUB	Personalutskott, beredning
14			PU		AU/DD								14 ÄB	Ärendeberedning
15										LF			15 TN	Tandvårdsnämnd
16													16 FN	Fastighetsnämnd
17													17 PN	Patientnämnd
18													18 HN	Hjälpmedelsnämnd
19											LF		19 KBN	Kultur- och bildningsnämnd
20											LF		20 HVB	Hälsovalsberedning
21													21 SN	Servicenämnd
22								PU					22 KSN	Nämnd för kostsamverkan
23				LF									23 REG-BER	Regionberedning
24	PU								LF				24 FB	Forskningsberedning
25													25 REG	Region Dalarna, direktion
26		LF	AU										26 SKL	SKL styrelse
27								AU					27 SVN	Samverkansnämnd Uppsala/Örebro
28					LS								28 BB	Budgetberedning
29	AU												29 DD	Dialogdag
30													30	
31													31	

000028